

Bruksela, 26 lutego 2018 r.
(OR. en)

6125/18

CFSP/PESC 137
DEVGEN 15
CLIMA 25
COPS 41
ENV 75
ONU 8
RELEX 113

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	6094/18
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie dyplomacji klimatycznej – Konkluzje Rady (26 lutego 2018 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie dyplomacji klimatycznej przyjęte przez Radę na 3598. posiedzeniu, które odbyło się 26 lutego 2018 r.

KONKLUZJE RADY W SPRAWIE DYPLOMACJI KLIMATYCZNEJ

Rada:

Zobowiązanie na rzecz multilateralizmu / Pilna potrzeba szybkiej realizacji porozumienia paryskiego

1. **PODKREŚLA**, zgodnie z globalną strategią UE, kardynalne znaczenie wspólnego, opartego na zasadach światowego porządku, którego kluczową zasadą jest wielostronność, a głównym filarem – Organizacja Narodów Zjednoczonych, i **POTWIERDZA**, że UE będzie nadal prowadzić globalnym działaniom w dziedzinie klimatu, tak by w pełni wdrożyć porozumienie paryskie i zrealizować agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, której centralnymi elementami są cele zrównoważonego rozwoju.
2. **ODNOTOWUJE Z DUŻYM NIEPOKOJEM** przekonujące naukowe dowody przedstawione w ostatnich sprawozdaniach wskazujące na przyspieszenie zmiany klimatu i szybko kurczącą się możliwość wspólnego utrzymania wzrostu średniej temperatury na świecie na poziomie znacznie poniżej 2 °C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej oraz kontynuowanie wysiłków na rzecz ograniczenia tego wzrostu do 1,5 °C. **PODKREŚLA** bezprecedensową pilną konieczność zintensyfikowania globalnych wysiłków mających na celu powstrzymanie i odwrócenie zmiany klimatu. **OCZEKUJE** mającego się niedługo ukazać sprawozdania specjalnego Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) na temat skutków globalnego ocieplenia o 1,5 °C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej i powiązanych globalnych ścieżek redukcji emisji gazów cieplarnianych. **ODNOTOWUJE Z NIEPOKOJEM** najnowsze ustalenia Rady Arktycznej, zgodnie z którymi region Arktyki ociepla się ponad dwukrotnie szybciej niż wskaźnik średniej światowej, co powoduje poważne skutki o zasięgu globalnym. **ODNOTOWUJE** apel o przyspieszenie działań na rzecz klimatu wystosowany w grudniu 2017 r. podczas szczytu One Planet Summit.
3. **ODNOTOWUJE**, że 23. Konferencja Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (COP 23) również wykazała rosnące obawy co do tego, czy istniejące globalne zobowiązania mające na celu zmianę tendencji są adekwatne. **POZOSTAJE** zdeterminowana, by zrealizować nasze zobowiązania niezbędne do pełnego wdrożenia porozumienia paryskiego – w oparciu o powszechny system zasad mający zastosowanie do wszystkich uczestników COP 24.

Działania dotyczące powiązań między zmianą klimatu a bezpieczeństwem

4. UZNAJE, że zmiana klimatu ma bezpośrednie i pośrednie skutki dla międzynarodowego bezpieczeństwa i stabilności międzynarodowej, wpływając głównie na osoby w sytuacjach najbardziej niestabilnych i podatnych na zagrożenia: przyczynia się do utraty źródeł utrzymania, zwiększa obciążenie środowiska i ryzyko związane z klęskami żywiołowymi, doprowadza do wysiedleń ludności i zwiększa zagrożenia związane z niepokojem społecznym i politycznym.
5. ODNOTOWUJE Z TROSKĄ pogorszenie wodnych zasobów i ekosystemów na świecie oraz rosnące zagrożenia spowodowane niedoborem wody, ryzykami mającymi związek z wodą i zdarzeniami ekstremalnymi. DOSTRZEGA potrzebę bardziej kompleksowych i skoordynowanych międzynarodowych wysiłków na rzecz stawiania czoła aspektom zmiany klimatu związanym z wodą, w myśl konkluzji Rady z 2013 r. w sprawie dyplomacji wodnej UE i zgodnie z inicjatywami, takimi jak budapeszteński szczyt poświęcony wodzie z 2016 r., i OCZEKUJE 8. posiedzenia Światowej Rady ds. Wody, które odbędzie się w dniach 18–23 marca 2018 r. w Brasili. PODKREŚLA znaczenie współpracy transgranicznej w kwestiach środowiskowych między państwami członkowskimi a krajami partnerskimi, zwłaszcza w zakresie ocen oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, zgodnie z odpowiednimi normami i konwencjami międzynarodowymi, szczególnie z przyjętymi przez EKG ONZ konwencjami z Espoo, z Aarhus i konwencją wodną.
6. POTWIERDZA, że z uwagi na fakt, iż zmiana klimatu stanowi czynnik zwielokrotniający zagrożenia, reakcje na wyzwania w dziedzinie rozwoju muszą lepiej uwzględniać kontekst konfliktu, a strategie bezpieczeństwa muszą bardziej uwzględniać aspekty klimatyczne, zwłaszcza w przypadku krajów, które są szczególnie narażone na skutki zmiany klimatu i już odczuwają presję mającą źródła o charakterze naturalnym, społecznym lub politycznym. POSTANAWIA pogłębiać uwzględnianie powiązań między zmianą klimatu a bezpieczeństwem w dialogach politycznych, działaniach na rzecz zapobiegania konfliktom, działaniach rozwojowych i humanitarnych oraz w strategiach dotyczących ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi. W tym kontekście UE POPIERA prace kontynuowane w ramach grupy G-7, obejmujące między innymi wymianę najlepszych praktyk w ramach grupy roboczej G-7 ds. klimatu i niestabilności, również w ramach systemu ONZ, zachęcanie szczególnie Rady Bezpieczeństwa ONZ do zwrócenia większej uwagi na powiązania między zmianą klimatu a kwestiami bezpieczeństwa, zalecanie, by temat ten był powracającym elementem podczas obrad RB ONZ dotyczących rezolucji i oświadczeń oraz rozważanie możliwości, w tym na szczeblu instytucjonalnym, wzmocnienia prowadzonej w systemie ONZ oceny zagrożeń związanych ze zmianą klimatu i wzmocnienia zarządzania tymi zagrożeniami.

7. **POTWIERDZA** potrzebę dalszego uwzględniania w różnych obszarach polityki skutecznych działań stanowiących odpowiedź na zagrożenia bezpieczeństwa związane ze zmianą klimatu – od działań w dziedzinie klimatu i budowania odporności po działania z zakresu dyplomacji prewencyjnej i poprawy oceny ryzyka w celu wzmocnienia związków między wczesnym ostrzeganiem a wczesnym działaniem. **DOSTRZEGA** potrzebę propagowania zrównoważonego gospodarowania wodą i gruntami, a także ochrony różnorodności biologicznej i zrównoważonego korzystania z tej różnorodności w celu utrzymania usług ekosystemowych. **PODKREŚLA** znaczenie przełożenia analizy dotyczącej klimatu i bezpieczeństwa na możliwe działania, czego przykładem może być deklaracja haska z 2017 r. stanowiąca element serii konferencji „Bezpieczeństwo planetarne”.
8. **OCZEKUJE** na posiedzenie wysokiego szczebla dotyczące klimatu i bezpieczeństwa, które odbędzie się w czerwcu w Brukseli z inicjatywy wysokiej przedstawiciel / wiceprzewodniczącej Federiki Mogherini, by podkreślić rosnące znaczenie stawiania czoła destabilizującym skutkom zmiany klimatu i zagrożeniom z nią związanym i by potwierdzić zobowiązanie UE i jej partnerów na rzecz szybkich i ambitnych działań w tym zakresie.

Zaangażowanie UE poprzez działania na wszystkich szczeblach

9. **PODKREŚLA**, że ustalone na poziomie krajowym wkłady (NDC), stanowiące podstawę szerszych krajowych planów rozwoju, są główną siłą napędową uwzględniania ambitnych działań na rzecz klimatu w ramach krajowego kształtowania polityki, oraz podkreśla potrzebę przełożenia ustalonych na poziomie krajowym wkładów na wykonalne, krajowe polityki i środki zgodnie z długoterminowymi celami porozumienia paryskiego. **PODKREŚLA** konieczność zajęcia się problemem znacznej rozbieżności między łącznymi rezultatami obecnych ustalonych na poziomie krajowym wkładów w zakresie światowej rocznej emisji gazów cieplarnianych a skumulowanymi ścieżkami redukcji emisji zgodnymi z celem utrzymania wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2 C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej i kontynuowania wysiłków na rzecz ograniczenia tego wzrostu do 1,5 °C w stosunku do tego poziomu.
10. **PODKREŚLA** szybkie przyjęcie przez UE przepisów koniecznych do osiągnięcia jej ustalonych na poziomie krajowym wkładów w ramach ambitnej unii energetycznej opartej na zorientowanej na przyszłość polityce przeciwdziałania zmianie klimatu. **POTWIERDZA** zobowiązanie UE do współpracy i wymiany doświadczeń i wniosków z jej partnerami w zakresie szybszego i skutecznego wdrażania polityki, w tym poprzez inicjatywy takie jak partnerstwa NDC, podkreślając jednocześnie zaangażowanie UE na rzecz realizacji jej zobowiązań w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu wyznaczonych na okres przed rokiem 2020.

11. DOSTRZEGA znaczenie skutecznych i wydajnych działań, strategii i planów przystosowawczych, w tym stosowania rozwiązań opartych na ekosystemach w celu zwiększenia zdolności przystosowawczych, wzmocnienia odporności i zmniejszenia wrażliwości na skutki zmiany klimatu w kontekście porozumienia paryskiego. W związku z tym PRZYWOŁUJE wysiłki podejmowane już przez UE i jej państwa członkowskie w celu zwiększenia odporności i podniesienia zdolności przystosowawczych. UE JEST GOTOWA kontynuować współpracę ze wszystkimi partnerami, w tym krajami najbardziej podatnymi na zagrożenia, zwłaszcza krajami najslabiej rozwiniętymi i małymi rozwijającymi się państwami wyspiarskimi, z myślą o przyspieszeniu postępów na wszystkich szczeblach. PRZYPOMINA również o zasadniczym związku pomiędzy klimatem i oceanami, co znalazło odzwierciedlenie we wspólnym komunikacie „Międzynarodowe zarządzanie oceanami: program działań na rzecz przyszłości oceanów”.
12. UE będzie nadal stać na straży praw człowieka, propagować je i chronić, również w kontekście zmiany klimatu i dyplomacji klimatycznej. PODKREŚLA, że równość płci, wzmocnienie pozycji kobiet oraz pełne i równe uczestnictwo kobiet i ich wiodąca rola mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, w tym przystosowania się do zmiany klimatu. PODKREŚLA również rolę, jaką społeczności lokalne mają do odegrania w stawianiu czoła różnym wyzwaniom związanym ze zmianą klimatu.
13. Zaznacza, że UE i jej państwa członkowskie udzielają znaczącego wsparcia w zakresie budowania zdolności i transferu technologii. ZWRACA UWAGĘ, że UE i jej państwa członkowskie są największym dostarczycielem publicznego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu, i PODKREŚLA, że trzeba nadal poszerzać grono podmiotów wnoszących wkład w finansowanie tych działań oraz dokonywać ambitnych postępów w realizacji określonego w porozumieniu paryskim transformacyjnego celu zakładającego zapewnienie spójności przepływów finansowych ze ścieżką prowadzącą do bezpiecznego i trwałego, niskiego poziomu emisji gazów cieplarnianych i rozwoju odpornego na zmianę klimatu. POTWIERDZA swoje zobowiązanie, by nadal zwiększać uruchamianie międzynarodowych środków na finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu, w ramach zbiorowego celu dla krajów rozwiniętych w postaci łącznego uruchamiania kwoty 100 mld USD rocznie do 2020 r. – a także później, aż do 2025 r. – na cele związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowywaniem się do niej, z wykorzystaniem wielu różnych źródeł, instrumentów i kanałów z myślą o pomocy krajom rozwijającym się w realizacji ich planów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków. UZNAJE płynący z przeprowadzonego w grudniu 2017 r. szczytu One Planet Summit apel o zwiększenie finansowania publicznego i prywatnego na rzecz sprawniejszych działań w dziedzinie klimatu.

14. PRZYPOMINA o związku między klimatem a rozwojem, o czym mowa już w Europejskim konsensusie w sprawie rozwoju. W tym kontekście UE i jej państwa członkowskie PODKREŚLAJĄ ponadto, że ustalanie cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla i reforma dopłat do paliw kopalnych są kluczowymi elementami tworzenia i udostępniania warunków korzystnych do zapewnienia spójności przepływów finansowych ze ścieżką prowadzącą do bezpiecznego i trwałego, niskiego poziomu emisji gazów cieplarnianych i rozwoju odpornego na zmiany klimatu oraz że międzynarodowa współpraca naukowa, technologiczna i w dziedzinie energii może odgrywać istotną rolę w oferowaniu innowacyjnych i zrównoważonych rozwiązań w odpowiedzi na globalne wyzwanie, jakim jest zmiana klimatu.
15. ZAZNACZA ważną rolę, jaką w działaniach w dziedzinie klimatu odgrywają podmioty niepaństwowe. PRZYPOMINA o zobowiązaniu UE, by nawiązywać kontakty z odpowiednimi podmiotami niepaństwowymi, w tym z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, sektorem prywatnym oraz władzami lokalnymi i regionalnymi. PODKREŚLA kluczową rolę podmiotów niepaństwowych, jak uznano w światowym programie działań na rzecz klimatu opracowanym w kontekście porozumienia paryskiego, w agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i w programie działań z Addis Abeby. PODKREŚLA również znaczenie ram z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE zobowiązanie Bonn-Fidži podjęte przez lokalne i regionalne samorządy na rzecz realizacji porozumienia paryskiego oraz zobowiązania podjęte przez instytucje finansowe na niedawnym szczycie One Planet Summit w Paryżu, podczas którego sektor prywatny przejął również wiodącą rolę w zakresie finansowania działań w związku ze zmianą klimatu, oraz OCZEKUJE na aktywność ze strony społeczeństwa obywatelskiego, biznesu i lokalnych administracji podczas planowanego Globalnego Szczytu na rzecz Działań w Dziedzinie Klimatu, który odbędzie się we wrześniu 2018 r. w San Francisco.

Wyrażanie poparcia, działania informacyjne oraz przywództwo UE

16. **PODKREŚLA** potrzebę dalszego wzmocnienia kontaktów politycznych i dyplomacji publicznej, w tym na najwyższych szczeblach, i poprzez kontakty z różnorodnymi społecznościami politycznymi i wszelkimi podmiotami na szczeblu regionalnym i subregionalnym. **PODKREŚLA** znaczenie ciągłych działań i przywództwa ze strony gospodarek G-20, które łącznie odpowiadają za ok. 80 % światowych emisji; powinno być to realizowane zwłaszcza przez wdrożenie hamburskiego klimatyczno-energetycznego planu działania G-20 na rzecz wzrostu. **POSTANAWIA** zintensyfikować wysiłki zmierzające do wzmocnienia istniejących i poszukiwania nowych sojuszy z państwami we wszystkich regionach w celu łagodzenia zmiany klimatu i przygotowania do przystosowania się do coraz większych skutków zmiany klimatu i zagrożeń z nią związanych.
17. **OCZEKUJE** posiedzenia ministerialnego 2018 w sprawie działań w dziedzinie klimatu (MoCA), które ma zostać zorganizowane w Brukseli przez UE, Kanadę i Chiny, by potwierdzić przywództwo i zobowiązanie na rzecz pełnej realizacji porozumienia paryskiego.
18. **POPIERA** wzmocnianie komunikacji strategicznej w celu lepszego planowania i propagowania – na arenie krajowej, a także z krajami partnerskimi, podmiotami niepaństwowymi i mediami – wysokiego poziomu unijnych ambicji i zobowiązań oraz w celu tworzenia optymalnych warunków dla postępów w negocjacjach dotyczących programu prac w ramach porozumienia paryskiego oraz realizacji tego programu prac, propagując jednocześnie korzyści, jakie płyną pod względem trwałego wzrostu gospodarczego i zielonych miejsc pracy z przejścia w bezpieczną i zrównoważoną przyszłość opartą na niskim poziomie emisji gazów cieplarnianych.

Spójność polityki klimatycznej w odniesieniu do handlu, transportu i energii

19. **ZAZNACZA**, że rosną powiązania między polityką w dziedzinie klimatu a politykami dotyczącymi międzynarodowego handlu i inwestycji, oraz **PODKREŚLA** potrzebę prowadzenia dwustronnych i wielostronnych prac w celu propagowania wzajemnego wspierania polityk w dziedzinie handlu i klimatu, przyczyniając się w ten sposób do niezbędnego przejścia na bezpieczną, stabilną, niskoemisyjną i zasobooszczędną gospodarkę odporną na zmianę klimatu, w tym poprzez eliminowanie barier taryfowych i pozataryfowych dla handlu i inwestycji w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych. **PRZYWOŁUJE** swoje konkluzje z 6 marca 2017 r. w sprawie wzmocniania synergii między dyplomacją klimatyczną i energetyczną UE. W szczególności, dyplomacja energetyczna ma do odegrania kluczową rolę we wspieraniu ogólnosystemowego przechodzenia na zrównoważony koszyk energetyczny, propagując odnawialne źródła energii i środki w zakresie efektywności energetycznej.

20. **PODKREŚLA**, że Międzynarodowa Organizacja Morska (IMO) powinna podjąć szybkie i odpowiednie działania dodatkowe, by międzynarodowa żegluga wniosła odpowiedni wkład w walkę ze zmianą klimatu, i w kwietniu 2018 r. uzgodnić wstępną strategię IMO w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych. Tym działaniom powinno towarzyszyć określenie odpowiedniego celu w zakresie redukcji emisji, spójnego z celami porozumienia paryskiego dotyczącymi temperatury, w tym stworzenie wykazu potencjalnych środków krótko-, średnio- i długoterminowych mających zastosowanie do wszystkich statków zgodnie z ustaleniami określonymi w planie działań na rzecz stworzenia kompleksowej strategii IMO w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych ze statków. **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** wydaną podczas szczytu One Planet Summit deklarację ku czci Tony'ego de Bruma i podkreśla potrzebę podjęcia odpowiednich działań informacyjnych w ramach przygotowań do 72. sesji Komitetu Ochrony Środowiska Morskiego (MEPC 72) działającego w ramach IMO – w celu dalszego budowania poparcia politycznego przy jednoczesnym dążeniu do osiągnięcia pozytywnych wyników podczas MEPC 72.
21. **WZYWA** Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) do przyjęcia solidnych zasad w celu zapewnienia skutecznego wdrożenia mechanizmu kompensacji i redukcji dwutlenku węgla w międzynarodowym lotnictwie cywilnym (CORSIA) uzgodnionego w trakcie Zgromadzenia ICAO w 2016 r. i do zapewnienia jak najszerszego udziału państw, tak by osiągnięty został wyznaczony na 2020 r. cel wzrostu neutralnego pod względem emisji dwutlenku węgla. Wysiłki te są obecnie uzupełniane innymi środkami, takimi jak lepsze zarządzanie ruchem lotniczym, postępy w technologiach lotniczych i w zakresie zrównoważonych paliw alternatywnych. Konieczne będą dalsze strategie i programy badań naukowych i innowacji, by umożliwić postępy technologiczne i ulepszenia operacyjne niezbędne do dalszej redukcji emisji, zgodnie z określonymi w porozumieniu paryskim celami dotyczącymi temperatury.

Działania przed COP 24

22. **ODNOTOWUJE** postępy w zakresie programu prac w ramach porozumienia paryskiego poczynione przez strony odbywającej się na Fidżi COP 23. **UZNAJE RÓWNIEŻ**, że by możliwa była skuteczna realizacja postanowień porozumienia paryskiego, konieczne są wspólne zasady mające zastosowanie do wszystkich stron, ze szczególnym uwzględnieniem ram przejrzystości. **POZOSTAJE PRZEKONANA**, że nadal potrzebne są znaczne, dokonywane w zrównoważony sposób, postępy w zakresie wszystkich elementów programu prac w ramach porozumienia paryskiego, by możliwa była jego finalizacja podczas COP 24.

23. WZYWA do przeprowadzenia wspólnej, kompleksowej i zorganizowanej refleksji na temat postępów w realizacji uzgodnionych celów w zakresie przystosowywania się do zmiany klimatu i jej łagodzenia spójnych z długoterminowymi celami porozumienia paryskiego dotyczącymi temperatury. W tym kontekście OCZEKUJE przedstawionego przez prezydencję Fidżi podczas COP 23 Dialogu „Talanoa” 2018, który będzie się toczył przez cały 2018 r. POTWIERDZA zobowiązanie UE i jej państw członkowskich do pełnego uczestnictwa w tym dialogu i ZACHĘCA wszystkie strony do wykorzystania tej okazji, aby podczas politycznej fazy Dialogu „Talanoa” w trakcie COP 24 podsumować wspólne wysiłki na rzecz dokonywania postępów na drodze do realizacji długoterminowych celów porozumienia paryskiego w zakresie łagodzenia zmiany klimatu oraz przedstawić informacje przydatne przy przygotowywaniu ustalonych na poziomie krajowym wkładów, skupiając się na wspólnych działaniach i większych globalnych ambicjach. COP 24 będzie również okazją do podsumowania wysiłków wszystkich stron w stosunku do okresu przed rokiem 2020. UZNAJE, że sprawozdanie specjalne Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) na temat skutków globalnego ocieplenia o 1,5 °C będzie cennym źródłem informacji na potrzeby dyskusji w tym kontekście.
24. PODKREŚLA, że w celu terminowego wdrożenia porozumienia paryskiego konieczne jest jak najszersze zaangażowanie zainteresowanych stron i dialog między partnerami międzynarodowymi, przy jednoczesnej niezbędnej transformacji gospodarki światowej. W tym kontekście UZNAJE Dialog „Talanoa” za główny temat unijnej dyplomacji klimatycznej w 2018 r., który pozwoli UE i państwom członkowskim umacniać wzajemne zrozumienie i zaufanie sprzyjające ściślejszej współpracy z krajami partnerskimi i z szerszym gronem zainteresowanych stron oraz sfinalizować program prac w ramach porozumienia paryskiego na COP 24.
25. ZDECYDOWANIE WSPIERA Sekretariat UNFCCC, a także Fidżi i Polskę jako prezydencje, odpowiednio, COP 23 i COP 24 w doprowadzeniu globalnej społeczności do udanej COP 24 i JEST ZDETERMINOWANA, by osiągnąć pozytywne wyniki w ramach Dialogu „Talanoa”, realizacji programu prac w ramach porozumienia paryskiego i programu działań na rzecz klimatu – jako kluczowych komponentów, angażując przy tym UE i wszystkich partnerów międzynarodowych w stałe działania na rzecz walki ze zmianą klimatu.